

KOMENTÁŘ

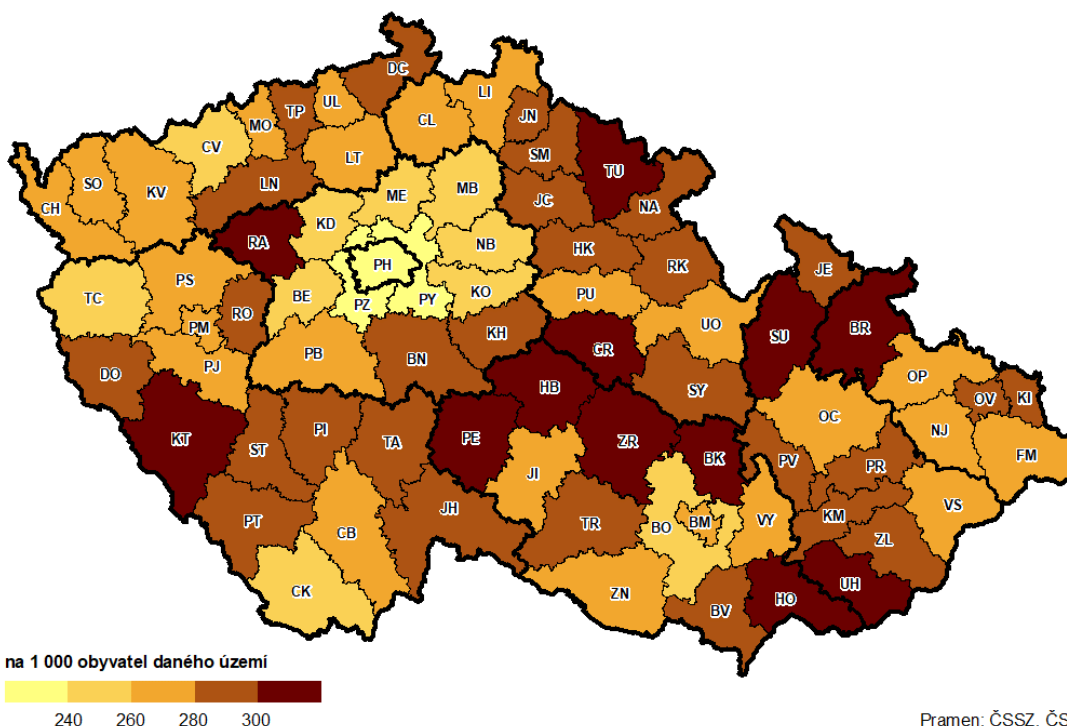
15. 4. 2020

Důchody v Pardubickém kraji v roce 2019

V Pardubickém kraji pobíralo v prosinci 2019 některý z důchodů 147,7 tisíce osob, z toho 122,1 tis. osob pobíralo starobní důchod sólo nebo v kombinaci s pozůstalostním důchodem. Průměrná výše starobního důchodu sólo dosáhla částky 13 238 Kč, starobní důchodci muži pobírali v průměru 14 461 Kč, starobní důchod žen činil 12 101 Kč.

V Pardubickém kraji v prosinci 2019 splňovalo podmínky pro výplatu některého z důchodů 147 695 osob. Mezi všemi příjemci důchodů převažovaly ženy z 58,5 % (86 464 žen), muži tvořili 41,5 % (61 231 mužů). Celkový počet osob pobírajících důchod v roce 2019 v Pardubickém kraji meziročně poklesl o 77 osob; zatímco počet mužů se meziročně zvýšil (nárůst o 223 osob), počet žen poklesl (o 300 osob). Poměr osob pobírajících některý z důchodů podle pohlaví v jednotlivých letech není stabilní, podíl mužů pobírajících důchod se v porovnání se ženami plynule zvyšuje. Zatímco v roce 2019 činil podíl mužů 41 %, v roce 2006 byl podíl pouze 38%.

Příjemci důchodů v okresech v prosinci 2019

Dle jednotlivých kategorií z celkového počtu příjemců důchodů pobíralo starobní důchod vyplácený sólo a v kombinaci s pozůstalostním důchodem (tj. vdovským nebo vdoveckým) 82,7 % osob. Vdovský a vdovecký důchod sólo a v kombinaci s přímým důchodem (tj. starobním nebo invalidním) pobíralo 21,7 % všech příjemců některého z důchodů; zatímco podíl příjemkyň vdovského důchodu (sólo a v kombinaci s přímým důchodem) činil 31,0 % ze všech

KOMENTÁŘ

žen pobírajících nějaký důchod, podíl příjemců vdoveckých důchodů byl pouze 8,5%. Invalidní důchody (sólo a v kombinaci s pozůstalostním důchodem) v roce 2019 připadly 15,3 % příjemců některého z důchodů a sirotčí důchod pobíralo 1,3 % osob.

Počet příjemců a průměrná výše důchodů podle druhu v Pardubickém kraji v letech 2010 – 2019 (stav v prosinci)

	2010	2012	2014	2016	2017	2018	2019
	Příjemci důchodů						
Příjemci důchodů celkem	142 802	145 065	145 266	147 055	147 550	147 772	147 695
v tom pobírající důchod:							
starobní plný ¹⁾	82 215	86 346	87 504	89 896	90 645	91 179	91 604
z toho: předčasný trvale krácený ¹⁾	22 752	27 774	29 831	31 571	32 136	32 498	32 903
předčasný dočasně krácený ¹⁾	145	126	106	90	86	76	65
starobní poměrný ¹⁾	94	77	71	74	74	79	86
pro invaliditu 3. stupně ¹⁾	12 546	11 026	10 235	10 001	9 828	9 590	9 141
pro invaliditu 2. stupně ¹⁾	2 928	3 263	3 459	3 763	3 903	3 997	4 032
pro invaliditu 1. stupně ¹⁾	8 931	8 451	8 595	8 608	8 713	8 809	8 983
vdovský sólo	1 653	1 480	1 311	1 112	1 033	967	950
vdovský kombinovaný ²⁾	27 289	27 045	26 794	26 543	26 342	26 146	25 860
vdovecký sólo	326	312	312	295	272	265	265
vdovecký kombinovaný ²⁾	4 612	4 781	4 792	4 792	4 829	4 861	4 921
sirotčí	2 208	2 284	2 193	1 971	1 911	1 879	1 853
	Průměrná měsíční výše důchodu (v Kč)						
dle druhu důchodu:							
starobní plný ¹⁾	9 913	10 557	10 853	11 241	11 629	12 190	13 238
z toho: předčasný trvale krácený ¹⁾	9 084	9 710	9 977	10 296	10 642	11 137	12 088
předčasný dočasně krácený ¹⁾	8 110	8 471	8 807	9 057	9 343	9 800	10 670
starobní poměrný ¹⁾	4 602	4 499	4 320	4 299	4 325	4 470	5 230
pro invaliditu 3. stupně ¹⁾	9 622	10 117	10 257	10 442	10 718	11 146	11 999
pro invaliditu 2. stupně ¹⁾	6 853	6 743	6 710	6 766	6 967	7 246	7 979
pro invaliditu 1. stupně ¹⁾	6 156	6 013	5 899	5 880	5 997	6 214	6 870
vdovský sólo	6 583	6 931	7 070	7 313	7 505	7 841	8 714
vdovský kombinovaný ²⁾	10 857	11 517	11 781	12 120	12 499	13 044	14 254
vdovecký sólo	5 628	6 025	6 285	6 497	6 829	7 197	8 060
vdovecký kombinovaný ²⁾	12 094	12 864	13 202	13 656	14 104	14 740	16 091
sirotčí	5 217	5 535	5 673	5 840	6 049	6 359	7 124

¹⁾ příjemci důchodu sólo bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem

²⁾ důchod vdovský nebo vdovecký kombinovaný s přímým důchodem (tj. starobním nebo invalidním)

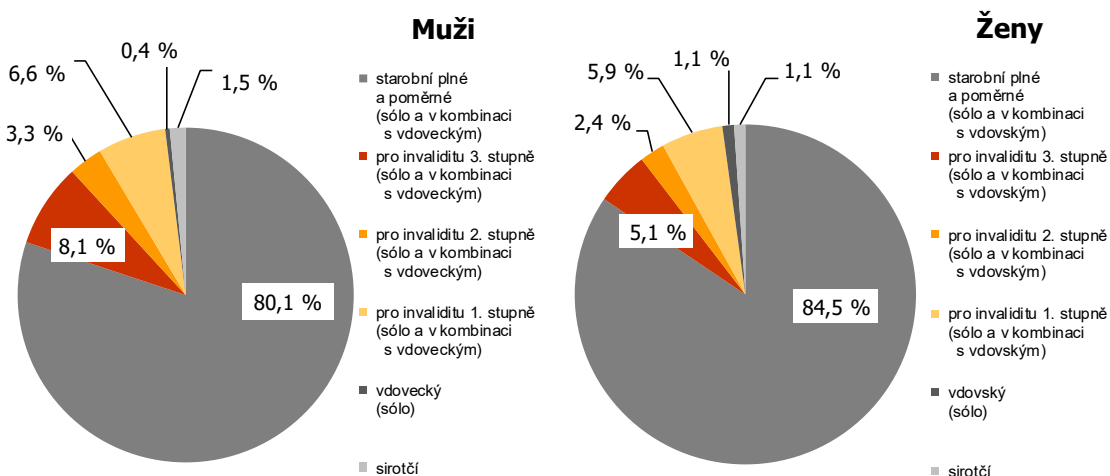
Porovnáním počtu příjemců důchodů podle hlavních kategorií v letech 2010 a 2019 (viz předchozí tabulka) vidíme největší nárůst u příjemců starobních důchodů plných, jejichž počet v Pardubickém kraji vzrostl o 9 389 osob (tj. o 11,4 %). Další kategorií s nárůstem počtu příjemců jsou důchody pro invaliditu 2. stupně, které zaznamenaly zvýšení o 1 104 osob (tj. o 37,7 %) a mírný nárůst evidujeme i u důchodů pro invaliditu 1. stupně (o 52 osoby, tj. o 0,6 %). Poslední kategorií, která zaznamenala od roku 2010 početní nárůst, byli příjemci vdoveckých důchodů sólo a v kombinaci s přímým důchodem, jejichž počet se zvýšil o 248 osob (tj. o 5,0 %).

Pokles počtu příjemců zaznamenaly mezi roky 2010 a 2019 v Pardubickém kraji ostatní důchodové kategorie. Početně největší snížení se týkalo příjemců důchodů pro invaliditu 3. stupně o 3 405 osob (tj. o 27,1 %) a příjemkyň důchodů vdovských sólo a v kombinaci

KOMENTÁŘ

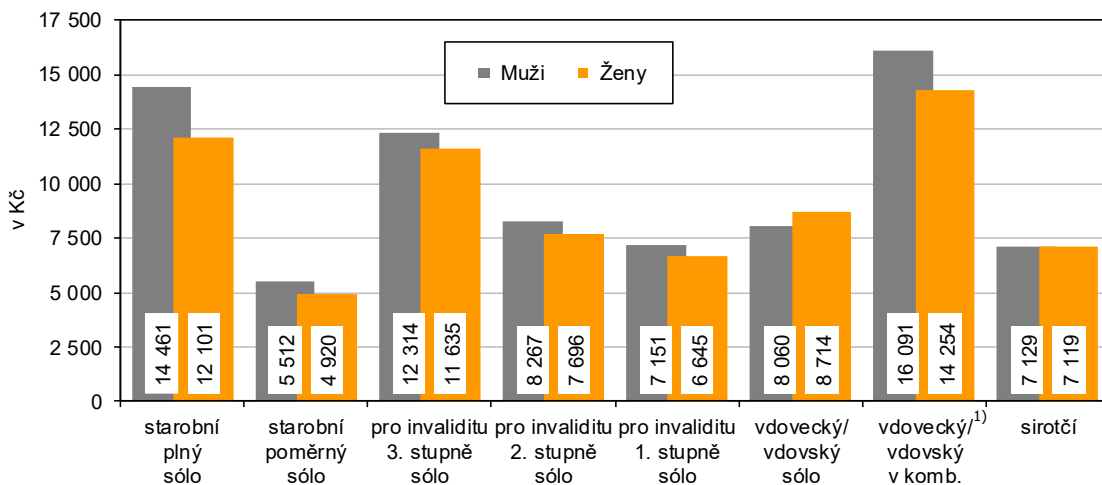
s přímým důchodem (o 2 132 osoby, tj. o 7,4 %). Úbytek příjemců byl ve sledovaném období zaznamenán i u důchodů sirotčích (o 355 osob, tj. o 16,1 %).

Příjemci důchodů podle pohlaví a druhu pobíraného důchodu v Pardubickém kraji v prosinci 2019

Z **genderového pohledu** na příjemce důchodů v Pardubickém kraji v roce 2019 tvořili mezi muži největší podíl příjemci důchodů starobních (plných a poměrných vyplácených sólo a v kombinaci s vdoveckým důchodem), a to 80,1 %. U žen starobní důchod (plný a poměrný vyplácený sólo a v kombinaci s vdovským důchodem) převažuje ještě výrazněji, pobírá jej 84,5 % ze všech příjemkyň některého z důchodů. Druhý největší podíl mezi muži tvoří příjemci důchodů pro invaliditu 3. stupně – 8,1 %, za nimiž následují příjemci důchodů pro invaliditu 1. stupně – 6,6 %. Mezi příjemkyněmi důchodů tvoří druhý nejvyšší podíl příjemkyně důchodů pro invaliditu 1. stupně (5,9 %).

Průměrná výše důchodů podle jejich druhu a pohlaví příjemce v Pardubickém kraji v prosinci 2019

¹⁾ důchod vdovecký nebo vdovský kombinovaný s přímým důchodem (tj. starobním nebo invalidním)

KOMENTÁŘ

Průměrná měsíční výše důchodů stoupla oproti roku 2018 v kraji u všech sledovaných důchodových kategorií. Stejně jako v předchozím období, nejvíce meziročně v absolutním vyjádření vzrostla průměrná výše vdoveckých důchodů kombinovaných s přímým důchodem o 1 351 Kč (o 9,2 %). Následovala kategorie důchodů vdovských v kombinaci s přímým důchodem, která vykázala nárůst průměrné výše o 1 210 Kč (o 9,3 %). U důchodů invalidních došlo k nejvyššímu absolutnímu meziročnímu zvýšení u důchodu pro invaliditu 3. stupně (sólo) o 853 Kč (o 7,7 %).

Porovnáním **průměrné výše důchodů v jednotlivých kategoriích** v krajích ČR v roce 2019 si nejlépe stojí Hlavní město Praha, kde nejvyšší hodnoty připadaly na důchody starobní plné (sólo), vdovské a vdovecké kombinované s přímým důchodem a důchody sirotčí. Důchody starobní poměrné (sólo) měly nejvyšší hodnotu v Královéhradeckém kraji, důchody pro invaliditu 3. stupně sólo byly nejvyšší ve Zlínském kraji, důchody pro invaliditu 1. a 2. stupně sólo byly nejvyšší v Kraji Vysočina. Důchody pozůstalostní vyplácené sólo byly nejvyšší ve Středočeském kraji – vdovecké a v Moravskoslezském kraji – vdovské.

Průměrná výše důchodů podle druhu v krajích České republiky v prosinci 2019

v Kč

	Průměrná měsíční výše důchodů									
	starobní (sólo) ¹⁾		invalidní (sólo) ¹⁾			vdovský		vdovecký		sirotčí
	plný	poměrný	pro invaliditu 3. stupně	pro invaliditu 2. stupně	pro invaliditu 1. stupně	sólo	kombinovaný ²⁾	sólo	kombinovaný ²⁾	
Česká republika	13 487	5 244	11 905	7 923	6 851	8 866	14 464	7 898	16 496	7 058
v tom kraje:										
Hl. m. Praha	14 384	5 308	11 620	7 789	6 701	8 948	15 762	8 090	17 679	7 266
Středočeský	13 669	5 419	12 007	7 969	6 864	8 945	14 469	8 120	16 564	7 251
Jihočeský	13 380	5 080	11 899	7 909	6 870	8 642	14 402	7 957	16 259	7 064
Pízeňský	13 423	5 249	12 122	7 965	6 819	8 793	14 418	7 844	16 380	7 092
Karlovarský	13 066	5 065	11 622	7 783	6 659	8 514	14 312	7 548	16 200	6 646
Ústecký	13 299	5 301	11 683	7 805	6 691	8 702	14 411	7 495	16 403	6 628
Liberecký	13 349	5 104	11 839	7 894	6 825	8 559	14 453	7 804	16 269	6 975
Královéhradecký	13 334	5 870	11 979	7 949	6 896	8 664	14 398	7 974	16 210	7 083
Pardubický	13 238	5 230	11 999	7 979	6 870	8 714	14 254	8 060	16 091	7 124
v tom okresy:										
Chrudim	13 189	5 563	12 117	8 008	6 869	8 517	14 150	8 071	15 993	6 979
Pardubice	13 417	4 967	11 884	7 907	6 810	8 927	14 477	7 888	16 555	7 356
Svitavy	13 052	5 168	12 140	8 105	6 907	8 730	14 141	8 087	15 784	7 176
Ústí nad Orlicí	13 197	5 638	11 800	7 832	6 891	8 561	14 153	8 317	15 826	6 917
Vysočina	13 231	5 028	12 095	8 180	7 020	8 759	14 167	8 030	15 996	7 250
Jihomoravský	13 331	5 334	11 903	7 945	6 875	8 723	14 315	7 843	16 279	7 012
Olomoucký	13 108	5 125	11 773	7 861	6 800	8 655	14 164	7 899	15 960	6 997
Zlínský	13 261	5 145	12 141	8 057	6 959	8 783	14 159	8 016	16 196	7 228
Moravskoslezský	13 553	4 982	11 928	7 883	6 949	9 343	14 218	7 674	16 996	7 002

¹⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem

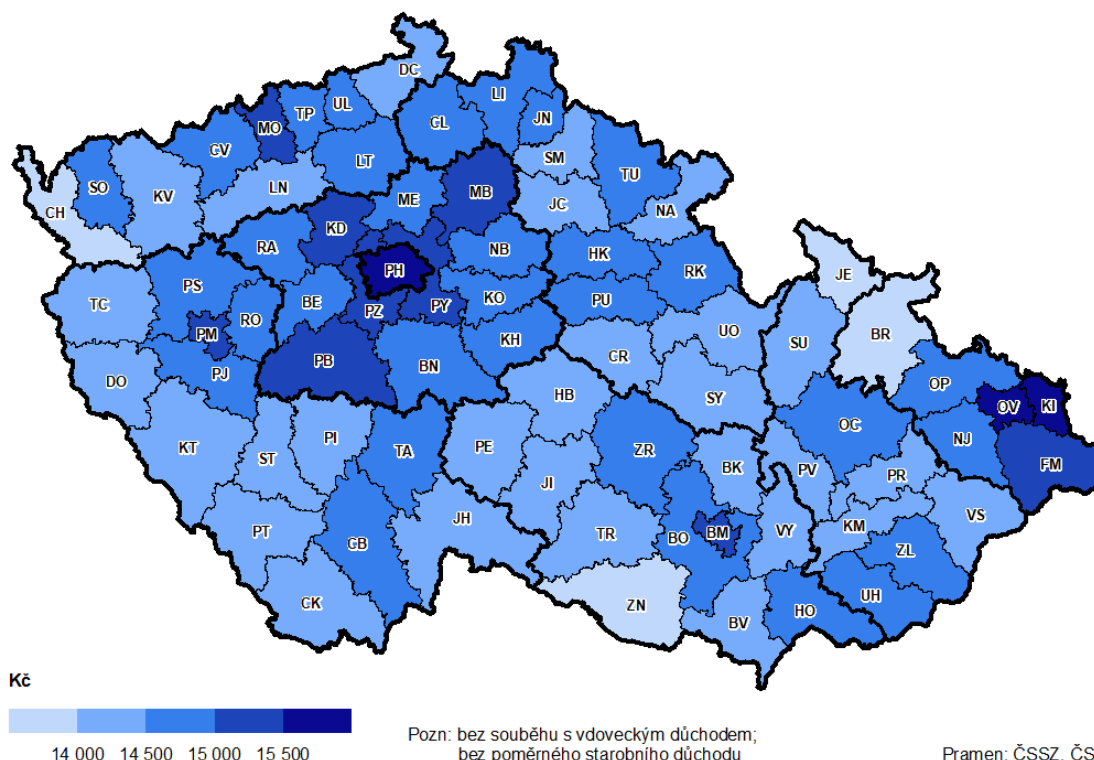
²⁾ důchod vdovský nebo vdovecký kombinovaný s přímým důchodem (tj. starobním nebo invalidním)

KOMENTÁŘ

Starobní důchod plný (sólo) v Pardubickém kraji v prosinci 2019 dosáhl průměrné měsíční výše 13 238 Kč, což bylo o 249 Kč méně, než činil republikový průměr a zároveň čtvrtá nejnižší hodnota v mezikrajském srovnání. Nejvyšší starobní důchody byly vyplaceny v Hlavním městě Praze (14 384 Kč) a Středočeském kraji (13 669 Kč); nejnižší starobní důchody pobírali důchodci v Karlovarském (13 066 Kč) a v Olomouckém kraji (13 108 Kč).

Porovnáním průměrné hodnoty starobních důchodů plných sólo vyplacených na konci roku 2019 **mužům** v 76 okresech ČR a Hlavním městě Praze vidíme na níže uvedeném kartogramu nejvyšší vyplacené částky v okresech Moravskoslezského kraje (Karviná, Ostrava-město a Frýdek-Místek) a Hlavním městě Praze. Nejvyšší průměrná hodnota v rámci Pardubického kraje byla dosažena v okrese Pardubice, který se umístil na 28. nejvyšší pozici, okres Svitavy s nejnižší hodnotou v rámci kraje na 12. nejnižší pozici. Nejnižší průměrné hodnoty starobních důchodů mužů v okresním srovnání byly v roce 2019 vyplaceny v okresech Znojmo (v Jihomoravském kraji), Jeseník (v Olomouckém kraji) a Cheb (v Karlovarském kraji). Rozdíl mezi nejvyšší průměrnou hodnotou starobního důchodu mužů v roce 2019, která byla dosažena v okrese Karviná, a nejnižší hodnotou dosaženou v okrese Znojmo, činil 2 631 Kč.

Průměrný měsíční starobní důchod plný (sólo) mužů v prosinci 2019

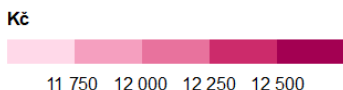
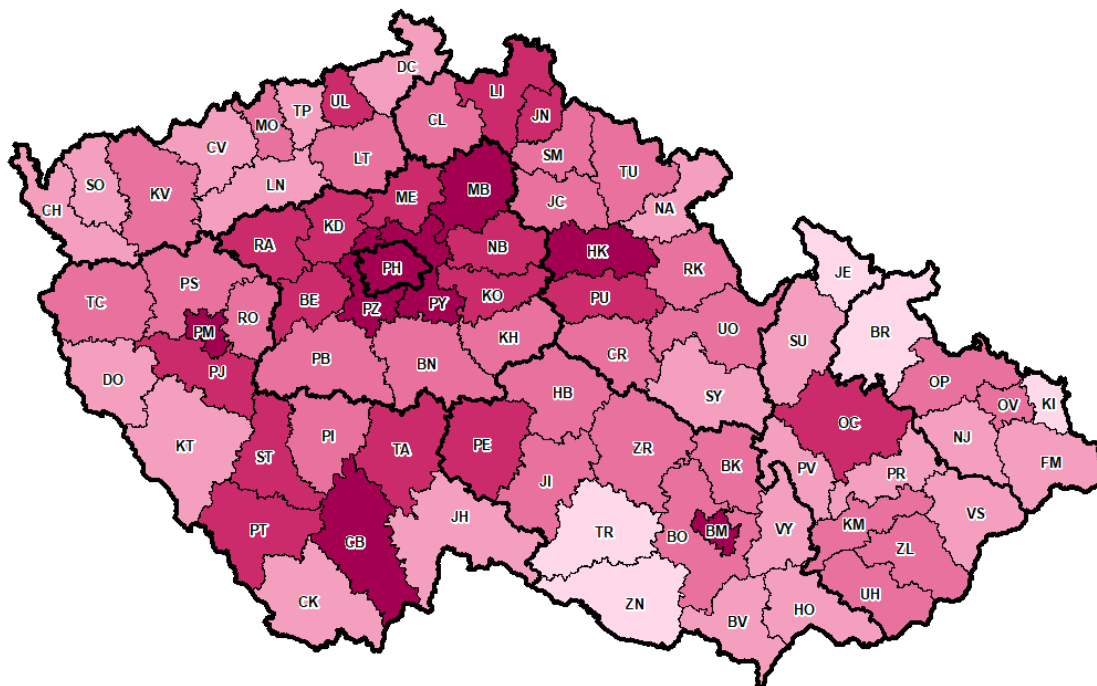

Z meziokresního srovnání průměrných měsíčních starobních důchodů plných vyplacených **ženám sólo** na konci roku 2019 spatřujeme nejvyšší hodnoty v Hlavním městě Praze, okrese Praha-západ (ve Středočeském kraji) a Brně-městě (v Jihomoravském kraji). S nejvyšší hodnotou v Pardubickém kraji se okres Pardubice zařadil na 23. nejvyšší pořadové místo a s nejnižší hodnotou v rámci kraje se okres Svitavy umístil na 21. nejnižším místě.

KOMENTÁŘ

Nejnižší průměrné hodnoty starobních důchodů žen byly evidovány v okrese Karviná (v Moravskoslezském kraji), Znojmo (v Jihomoravském kraji) a Jeseník (v Olomouckém kraji). Rozdíl mezi nejvyšší průměrnou hodnotou starobních důchodů žen dosaženou v Hlavním městě Praze a nejnižší průměrnou hodnotou vyplacenou v okrese Karviná činil 1 970 Kč.

Průměrný měsíční starobní důchod plný (sólo) žen v prosinci 2019

Pozn: bez souběhu s vdovským důchodem;
bez poměrného starobního důchodu

Pramen: ČSSZ, ČSÚ

V souvislosti s prodloužením věku odchodu do důchodu a obtížnějším uplatněním osob v předdůchodovém věku na trhu práce se v posledních letech trvale zvyšuje počet lidí, kteří odchází do **předčasného starobního důchodu**. V roce 2019 pobíralo předčasný starobní důchod sólo a v kombinaci s vdovským nebo vdoveckým důchodem v Pardubickém kraji 31,8 % starobních důchodců, což představuje 2. nejvyšší podíl v mezikrajském srovnání za Krajem Vysočina (33,8 %). Nejnižší podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu sólo a v kombinaci s pozůstalostním důchodem byl v roce 2019 evidován v Hlavním městě Praze (13,8 %) a Středočeském kraji (23,0 %).

Růst počtu osob v předčasném starobním důchodu je patrný z porovnání dat za roky 2010 a 2019, mezi kterými došlo ke zvýšení o 50,0 % na republikové úrovni, v Pardubickém kraji byl nárůst nepatrně vyšší (o 51,7 %). Pro srovnání ve sledovaném období se zvýšil celkový počet příjemců starobních důchodů na republikové úrovni o 7,2 % a v Pardubickém kraji o 7,8 %.

Z **genderového pohledu** tvořily v České republice v roce 2019 mezi osobami v předčasném starobním důchodu vyšší podíl ženy (57,1 %), než muži (42,9 %). V Pardubickém kraji byly ženy v nižším zastoupení (56,0 %), než činil republikový průměr. Zatímco počet žen v předčasném

KOMENTÁŘ

starobním důchodu se mezi roky 2010 a 2019 v Česku zvýšil o 45,1 %, počet mužů vzrostl o 57,1 %. V Pardubickém kraji je nárůst počtu osob v předčasném starobním důchodu ve srovnání s republikovým tempem dynamičtější, u žen činil mezi roky 2010 a 2019 nárůst 47,2 %, u mužů dokonce 57,9 %.

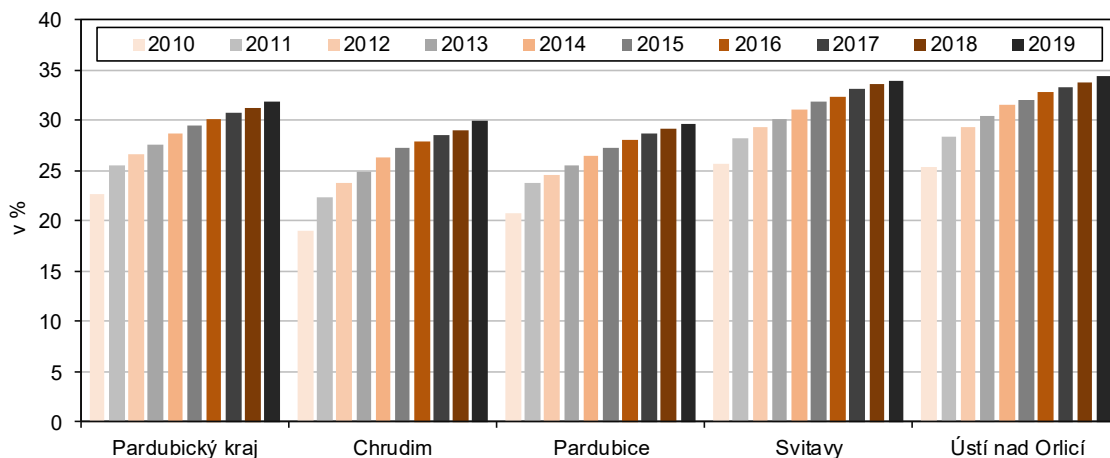
Příjemci předčasných starobních důchodů v Pardubickém kraji podle pohlaví (stav v prosinci)

	2010	2012	2014	2016	2017	2018	2019
	Muži						
Příjemci starobních důchodů celkem (plných nebo poměrných) včetně souběhu s vdoveckým důchodem	42 169	44 625	45 661	47 306	48 016	48 570	49 055
z toho příjemci předčasných starobních důchodů ¹⁾	10 825	13 537	14 853	15 984	16 396	16 728	17 088
v %	25,7	30,4	32,5	33,8	34,2	34,5	34,9
	Ženy						
Příjemkyně starobních důchodů celkem (plných nebo poměrných) včetně souběhu s vdovským důchodem	71 209	72 949	72 910	73 525	73 439	73 291	73 043
z toho příjemkyně předčasných starobních	14 757	17 695	19 114	20 411	20 910	21 300	21 727
v %	20,8	24,3	26,3	27,8	28,5	29,1	29,8

¹⁾ plné, včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem

Předčasný starobní důchod sólo a v kombinaci s pozůstalostním důchodem v prosinci roku 2019 v Pardubickém kraji pobíralo 38,8 tisíce osob (17,1 tisíce mužů a 21,7 tisíce žen); celkový počet příjemců proti roku 2010 vzrostl o 13,2 tisíce osob. Nejvyšší podíl osob pobírajících předčasný starobní důchod mezi okresy Pardubického kraje byl v prosinci 2019 zaznamenán v okrese Ústí nad Orlicí (34,4 %) a Svitavy (34,0 %), nejnižší podíly v okrese Pardubice (29,6 %) a Chrudim (29,9 %).

Podíl příjemců předčasných starobních důchodů na celkovém počtu příjemců starobních důchodů v Pardubickém kraji a jeho okresech (stav v prosinci) (bez poměrných důchodů, včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem)

KOMENTÁŘ

Vdovské a vdovecké důchody

Pozůstalostní důchod neboli vdovský a vdovecký důchod sólo nebo v kombinaci s přímým důchodem (tj. starobním nebo invalidním) pobíralo na konci roku 2019 v Pardubickém kraji celkem 32,0 tisíce osob. Žen pobírajících vdovský důchod sólo a v kombinaci s přímým důchodem bylo v prosinci 2019 v Pardubickém kraji celkem 26,8 tis., a to bylo 5 krát více, než činil počet mužů s vdoveckým důchodem sólo a v kombinaci s přímým důchodem (5,2 tis. osob). Z porovnání počtu příjemkyň vdovských důchodů od roku 2010 je patrný klesající trend (pokles o 7,4 %), u mužů vdovců je trend rostoucí (od roku 2010 nárůst o 5,0 %).

Invalidní důchody

Kategorie důchodů invalidních vykazuje dlouhodobě pokles počtu příjemců. Od roku 2010 počet důchodců invalidních sólo v kraji poklesl o 9,2 % na 22,2 tis. osob na konci roku 2019. Důchody pro invaliditu 3. stupně pobíralo v kraji 41,3 % ze všech invalidních důchodců (9,1 tis. osob) a ve srovnání s rokem 2010 se jejich počet snížil o 27,1 %. Počet příjemců důchodů pro invaliditu 2. stupně tvořil více než šestinou ze všech invalidních důchodců (4,0 tis. osob) a jejich počet od roku 2010 vzrostl o 37,7 %. Příjemci důchodů pro invaliditu 1. stupně sólo představovali 40,5 % invalidních důchodců (9,0 tis. osob) a jejich počet byl oproti roku 2010 o 0,6 % vyšší. Kromě příjemců výhradně invalidního důchodu, další 373 osoby v kraji pobírají invalidní důchod v kombinaci s vdovským nebo vdoveckým důchodem.

Všechny údaje použité v tomto příspěvku (včetně dat v tabulkách, grafech a kartogramech) vycházejí ze zdrojů České správy sociálního zabezpečení, resp. Ministerstva práce a sociálních věcí, od nichž ČSÚ datové podklady přebírá. Všechny údaje jsou uváděny podle stavu v prosinci daného roku.

Tematické odkazy:

[Statistické ročenky MPSV z oblasti práce a sociálních věcí](#)

[Statistické ročenky ČSSZ](#)

[Další související informace na stránkách KS ČSÚ v Pardubicích](#)

Kontakt:

Oddělení informačních služeb KS ČSÚ v Pardubicích

Ing. Monika Mikanová, E-mail: monika.mikanova@czso.cz

Ing. Hedvika Fialová, Tel.: 737 857 459, E-mail: hedvika.fialova@czso.cz